

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Hälsingen 3 m.m. i stadsdelen Blackeberg, Dp 2015-13422

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund.....	2
Förslagets syfte och huvuddrag.....	2
Granskning.....	2
Synpunkter inkomna under granskning	2
Remissinstanser	2
Sakägare enligt fastighetsförteckningen.....	5
Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts	9
Stadsbyggnadskontorets ställningstagande	9
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	10

Sammanfattning

Planen syftar till att möjliggöra byggrätt för en ny förskola inom fastigheten Hälsingen 3 i Blackeberg. Förskolebyggnaden från 1950-talet på fastigheten har rivits och innehöll tidigare två förskoleavdelningar. SISAB behöver en större förskola på platsen eftersom behovet av förskoleplatser i Blackeberg är stort. Planförslaget innebär att en ny förskola i tre våningar med fem avdelningar byggs inom fastigheten.

Planförslaget ställdes ut för granskning 2020-04-29 – 2020-05-26. Under granskningen har 11 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser har ingen erinran mot planförslaget. De som framfört synpunkter är Trafikkontoret, som är positiva till förslaget men som önskar förtydliganden om bland annat angöring och förskolegårdens storlek, och Kulturförvaltningen, som anser att byggnadens gestaltning och storlek bör bearbetas då den saknar kulturhistorisk förankring. Dessutom framför 2 sakägare synpunkter

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

angående förskolegårdens storlek, trafiklösningar och angöringar till skolan samt byggnadens gestaltning och hur den förhåller sig till omgivande bebyggelse.

Inkomna synpunkter föranleder förtydliganden av planbeskrivningen gällande frågor om angöring, friyta och P-tal för cykelparkeringen. Kontoret föreslår att förslaget till detaljplan antas.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggrätt för en ny förskola inom fastigheten Hälsingen 3 i Blackeberg. Vidare syftar planen till att ny byggnads gestaltning ska beakta områdets kulturhistoriska karaktär. SISAB ser ett behov av att utöka antalet förskoleplatser i området. Planförslaget innebär en ny förskola i tre våningar med fem avdelningar.

Granskning

Aktuell detaljplan sändes ut för granskning under perioden 2020-04-29 – 2020-05-26. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Planförslaget visades i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner.

Synpunkter inkomna under granskning

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under granskningen. Yttrandena i sin helhet finns att ta del av i planakten.

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har inget att erinra mot planförslaget enligt 5 kap. 22 § PBL.

Trafikverket

Trafikverket har granskat remisshandlingarna och har inget att erinra i ärendet.

Trafikkontoret

Kontoret ser positivt på planförslaget och anser att det ligger i linje med gällande översiktsplan.

Gator och trafik

Planförslaget anger att ingen personalparkering kommer att anordnas inom fastigheten och att friytor skall prioriteras för barnen. Kontoret anser dock att möjlighet till anläggning av garage i den nya byggnaden behöver utredas vidare. På detta sätt säkerhetsställs behovet av verksamhetens parkering utan att man inskränker på barnens friytor.

Idag sker angöring till fastigheten från Grundtvigsgatan. Kontoret saknar information om hur man avser lösa angöring till den nya förskolan.

Planförslaget anger att 12 stycken parkeringsplatser för cykel skall anordnas. Kontoret vill ha ett förtydligande över hur man räknat fram detta antal redovisas i förslaget. Vidare skall dessa platser anordnas på fastighetsmark och vara lättillgängliga.

Möjlig yta till RH-parkering skall förläggas inom fastighetsmark. Det är eftersträvansvärt att denna anläggs med ett maximalt avstånd om 10 m från tillgänglig entré

Park och natur

Park och stadsmiljö ser positivt på att man vill värna om de tydligt beskrivna tallarna som skyddas enligt planbestämmelse men saknar storleksangivelsen för den framtida förskolegården. Det framgår endast att förskolans friyta kommer att hamna under snittet i Stockholm. Det är viktigt att förskolan kan bedriva sin verksamhet inom fastigheten på ett bra sätt även med det ökade antalet barn och en minskad gårdsyta

Trafikförvaltningen (Region Stockholm)

Trafikförvaltningen har ingen erinran mot förslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden är positiv till planförslaget. De synpunkter som nämnden tidigare framfört har beaktats i tillfredsställande utsträckning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har granskat planhandlingarna och har inget att erinra.

I samrådet framförde miljö- och hälsoskyddsnämnden att det är viktigt att ha en hög ambition för förskolegårdens kvalitet eftersom ytan blir liten. I planhandlingarna framgår att gården delas in i olika zoner med ett flexibelt utnyttjande av gården. Det framgår också att den intilliggande parkleken kommer att förstärkas för att kunna nyttjas bättre av förskolan, vilket är positivt.

Upplysningar

Utöver de upplysningar som framfördes i samrådet vill nämnden upplysa om att om konstgräs eller platsgjuten gummibeläggning ska användas bör miljöförvaltningens rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjuten gummi användas för att minska spridningen av mikroplaster till dagvattnet och vidare till recipient.

Kulturförvaltningen

Stadsutvecklingsenheten vidhåller tidigare framförda synpunkter av Stadsmuseet rörande föreslagen förskolebyggnad. Samrådsförslaget visade en förskola som i sin gestaltning var utformad som ett trevånings lamellhus för bostäder. Stadsmuseet påtalade att det finns ingen kulturhistorisk förankring i att få en förskola att se ut som ett bostadshus samt att byggnaden ur kulturhistorisk synvinkel borde minskas kraftigt och dras in från gatan.

Förskolan är fortfarande gestaltad som ett bostadshus men med den skillnaden att fasadutformningen anspelar på 1950-talet med dess fältindelningar i olika färger. Synpunkterna på storlek och placering i förhållande till gatan har heller inte hörsammats. Den tidigare numera rivna förskolan signalerade tydligt sin verksamhet. Den nu förslagna förskolan kommer snarare att signalera en identitetslöshet då verksamhet och gestaltning inte talar samma språk. Angreppssättet varpå behovet av förskola lösts har ingen kulturhistorisk förankring.

Storstockholms brandförsvär

SSBF har granskat de insända handlingarna och har inget att erinra mot förslaget.

Stockholm Vatten och Avfall AB

VA-försörjning

VA-anslutning finns till fastigheten för spillvatten, dagvatten och vatten i Grundtvigsgatan och Kaj Munks väg.

Vattenförsörjning

Anslutning till befintlig vattenledning innebär att lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarar nivån +50 m vilket vid normalt anordnande av installationen kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån +30 m. Sådan tryckstegring bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall.

I övrigt inget att erinra.

AB Stockholm Exergi

Fjärrvärme/Fjärrkyla: Ingen erinran. Stockholm Exergi har inga ledningar inom aktuellt detaljplaneområde. Stockholm Exergi kan erbjuda fjärrvärme.

Undermarksanläggningar: Ingen erinran.

Sakägare enligt fastighetsförteckningen**Brf Östgöten 1**

Undertecknad fastighetsägare önskar framföra följande synpunkter/krav:

1. Vi anser att friytan per barn i nuvarande förslag är oacceptabel. Förslaget innebär 11 kvm per barn, vilket kraftigt understiger de 40 kvm som Boverket rekommenderar. Det vore önskvärt med ett resonemang kring det ökade slitaget på parken som oundvikligen kommer att uppstå på grund av den underdimensionerade förskolegården.
2. Att redovisa hur man planerar att bilburna föräldrar och besökare ska angöra förskolan.

Grundtvigsgatan har parkeringsförbud längs med den sida där förskolan är belägen. Fastighetsägaren ansvarar för att i samband med byggnation planera in parkering och säker angöring av personal, föräldrar och leverantörer till fastigheten. Denna fråga är inte alls kommenterad i underlaget vilket är en allvarlig brist.

3. Att förklara hur man planerar för en trafiksäker angöring av sopbilar, matleveranser, övriga leveranser då förskolan är belägen i en T-korsning där parkeringsförbud råder. Hur ska leveranser till förskolan ske, utan att parkering sker där parkeringsförbud råder? Hur förhåller man sig till Trafikkontorets remissvar som anger att planerad placering

av sopkärl inte är lämplig då det medför att sopbil måste parkera i T-korsning.

4. Att stadsbyggnadskontoret redogör för om befintlig bilväg in till fastigheten Östgöten 1 från Grundtvigsgatan 31 kan bevaras i sin nuvarande form (bilbanans bredd, längd osv.) med den planerade byggnationen. Brf Östgöten 1 har tidigare tillskrivit såväl arkitekt som SISABS projektledare med denna fråga men något svar har inte lämnats. Då Brf Östgöten 1 har access till tre kommersiella enheter med denna bilväg (sedan 1951), är frågan av stor ekonomisk vikt för föreningen.
5. Påverkan av dagvattnet på Östgöten 1. Vi ser gärna att det utreds hur en eventuell förskola kan påverka hur dagvattnet rinner. Idag har Östgöten 1 problem med dagvatten, och har därför en vattenkista med pump under byggnaden Grundtvigsgatan 21-25. Vi är oroliga för hur en förändring av marken kan tänkas påverka hur dagvattnet förflyttar sig, och om det får några konsekvenser för flödet av vatten mot Östgöten 1. Vi önskar att dessa risker utreds ordentligt.

Parkering inte möjlig vid förskolan

Längs med Grundtvigsgatan på sidan som har udda adressnummer, råder parkeringsförbud från Blackebergs centrum och fram till korsningen med Drachmansgatan. På gatans motsatta sida vid förskolan finns parkeringsplatser med utfart för backande fordon ut på Grundtvigsgatan och mot förskolan. Därtill finns en T-korsning direkt utanför förskolan. Då det råder gatuparkering på motsatt sida av gatan, är gatans bredd begränsad av parkerade fordon från den sidan.

Utanför förskolan finns ingen angöringsplats eller parkering där föräldrar kan parkera sina fordon under tiden man går in till förskolan och lämnar av sina barn. Förskolans belägenhet i en T-korsning gör det dessutom uppenbart olämpligt och enligt gällande trafikstadga inte tillåtet ens att tillfälligtvis stanna för att lasta in/ur i bilen.

Man kan anta att antalet transporter till och från förskolan kommer att mångdubblas, jämfört med den tidigare förskolans tidigare två avdelningar. Samtidigt utökas det möjliga upptagningsområdet och barn från såväl Södra/Norra Ängby kan behöva transport till förskolan. Antalet varutransporter, sophämtningar, besökare mm kommer troligen att mångdubblas.

Varje förälder, besökare eller leverantör som stannar och parkerar sin bil utanför förskolan, stänger av motorn och går in till förskolan bryter mot parkeringsförbudet. Gatan har trafik i båda riktningarna, T-korsning samt fordon som backar ut från parkeringsplatser – det är många händelser och farliga situationer som kan uppstå. Allt detta kring en förskola med småbarn som rimligen inte kan förväntas ha någon uppsikt.

I Transportstyrelsens allmänna regler finner man följande:

”Du får inte stanna eller parkera så att”:

- Fara uppstår
- Du hindrar eller stör andra

Dessa villkor gäller oavsett rätten att stanna kortare tid för på och avstigning.”

Boende i Brf Östgöten 1 har även kommenterat att enda möjliga access för fordon idag, är att backa in på den vägsnutt som går från Grundtvigsgatan in i Blackebergsparken. De första 20 m är klassade som bilväg, varefter vägen övergår i gång och cykelbana.

Vidare utgör denna bilväg accessväg till Brf Östgöten 1 som har två kommersiella lokaler mot förskolan, samt ett garageutrymme för två fordon. Om förskolans fordon parkerar på denna väg, blockerar man accessväg till garage samt till avlastningsområde för kommersiella lokaler (adresser Grundtvigsgatan 27, 27B samt 29).

Denna access härrör från 1951, byggnadsåret för fastigheten Östgöten 1.

Sophämtning

Trafikkontoret har i sitt remissvar angett att föreslagen placering av sopskåp/sopstation inte är lämplig, då den medför att sopbil måste parkera i en T-korsning för att hämta sopor.

Parkering i T-korsning med anslutande vägar, trafikanter och gångare som korsar vägarna är en riskfylld situation och dessutom olaglig.

Föreslagen byggnadsvolym och utformning.

Fastigheterna som omgärdar förskolan och Blackebergsparken är grönklassade av Stadsmuseet. Blackeberg som område ritades av ett fåtal arkitekter som höll samman planeringen och arkitekturen och formade ett sammanhang, vad gäller materialval, färgsättning, utformning samt byggnationers höjd. Vi önskar att förskolan gestaltas med stor omsorg och hög kvalitet i valet av byggnadsmaterial. Det vore olyckligt om förskolan är av

annan/lägre kvalitet och gestaltning än kringliggande byggnader. Det gäller såväl fasader som tex fönster, dörrar och tak. Den information vi erhållit, och de ritningar som vi granskat, tyder tyvärr på att man valt billiga byggnadsmaterial och en byggnadsteknik som i första hand premierar snabbhet och låg kostnad, vilket vi tycker är synd. Ett mer långsiktigt förhållningssätt till projektet, och mer hänsyn till förutsättningar och omgivningar vore önskvärt. Helt enkelt mer visad respekt för området som ni nu vill bygga i.

Det är av stor vikt att en ny förskola planeras in så att den harmonierar med omkringliggande byggnader, och inte slår sönder en väl fungerande harmoni. Sakkunniga experter från Stadsmuseet och Skönhetsrådet är eniga i sin kritik mot förslaget till ny förskola och menar att såväl volym som utseende kraftigt bryter av och inverkar negativt på sin omgivning.

Att bygga en förskola med 5 avdelningar på den här tomten är helt enkelt inte lämpligt, om man vill tillgodose alla intressenter; barnen (inte tillräckligt med utemiljö, trappor), personal (trappor, för lite utemiljö/egna gårdar, arbetsmiljö), trafiksäkerheten, access till förskolan, förskolans estetiska utformning och hur den passar in i rådande miljö.

Dessa krav är inte uppfyllda enligt vår mening.

Boende 1

Den yttrande menar att bristen på yta utomhus bör innebära betydande miljöpåverkan samt strider mot barnkonventionen, samt att skälen till beslutet inte motiveras. Platsen kan inte anses lämplig, i synnerhet inte på grund av det resonemang som förts i detaljplanen för förskolan på andra sidan plaskdammen, 50–100 meter därifrån.

Det inte lämpligt med 90 barn på en ny förskola vid Grundtvigsgatan eftersom utemiljön kommer att vara för begränsad med endast 11 kvadratmeter/barn. Det är anmärkningsvärt att samma kontor kan resonera på två helt motsatta tillvägagångssätt vad gäller utemiljö i två närliggande detaljplaner. I planhandlingarna för Björnsonsgatan säkerställs utemiljön enligt Boverkets rekommendationer, delvis för att parkstråket är hårt belastat, emedan man i planhandlingarna för förskolan vid Grundtvigsgatan skriver att parkstråket finns och att det därför finns utrymme utanför förskolan.

Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts

- Bearbetning av förskolebyggnadens volym och placering
- Utökning av förskolegårdens yta
- Personalparkering i garage

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Byggnadens volym och placering.

Att ändra förskolebyggnadens placering eller volym skulle påverka barnens friyta och antalet förskoleplatser negativt. Dessa aspekter har bedömts vara viktigare än ytterligare anpassningar till omgivande bebyggelse.

Förskolegårdens yta

Kontoret anser att förskolegårdens begränsade yta vägs upp av den direkta närheten till parkstråket och dess lekytor. Inget ytterligare anspråk kan, i detta fall, göras på parkstråket.

Garage

Möjligheten till garage kommer inte utredas vidare. Ett principbeslut har tagits att parkeringsplatser för personal inte görs, något som främjar hållbarare resor.

Angöring från Grundtvigsgatan

Plats för RHP föreslås på motsatt sida från förskolan sett. Att korsa gatan ser inte kontoret som helt optimalt men en placering på samma sida som förskolan skulle försvåra snöröjningen. Avståndet blir under 25 meter vilket är enligt Boverkets riktlinje.

Lastzon föreslås inom 10 meter från entré. Avståndet till t-korsning har stämts av med Trafikkontoret vid ett tidigare skede och bedöms inte försämra trafiksäkerheten på platsen.

För hämtning och lämning av barn har det tidigare diskuterats att några av de "långtidsparkeringar" som finns i skolans närhet ska göras om till 30-minutersparkeringar. Detta är utanför denna detaljplans beslut men bedöms vara tillräckligt för att hantera de bilburna föräldrar som förväntas angöra skolan.

Dagvatten

Enligt den skyfallskartering som har gjorts i samband med detaljplanen så rinner dagvattnet från aktuell fastighet vidare ut i parken och påverkar inte grannfastigheten. Detta visas i dagvattenutredningen.

**Stadsbyggnadskontorets sammanvägda
ställningstagande**

Inkomna synpunkter föranleder förtydliganden av planbeskrivningen gällande frågor om angöring, friyta och cykelparkering.

Stadsbyggnadskontoret anser att detaljplanen medför ett välbehövligt tillskott av förskoleplatser till stadsdelen. Planområdet ligger i anslutning till ett grönstråk med flertalet lektytor vilket ger barnen direkt närhet till friyta även utanför förskolegården. Förskolan angörs av flertalet gång- och cykelvägar och har nära till kollektivtrafik, vilket gör det enkelt för både barn och vuxna att ta sig till och från förskolan.

Kontoret föreslår att förslag till detaljplan antas.

Karin Norlander
planchef

Tony Andersson
stadsplanerare